

Bir Nur talebesi kardeşimizin, çalıştığı lokantaya ortak olmaya niyeti var. İlerde zarar edebilir düşüncesi var o kardeşimizde; elinden geleni yaptıktan sonra böyle bir şeyi düşünmesi uygun mu? Zarar ihtimalinden dolayı, ticaretten kaçmak doğru mu?

Hadisin ifadesi ile "**Ticaret risktir.**" Neticeyi ihtimallere bine ederek, bir işten kaçmak elbette doğru delildir. Sadece ticeret değil, her işin sonu ihtimallere bağlı olarak tahakkuk eder. Dünyaya sağlıklı gelme ihtimalimizden tutun da her gün ölme ihtimalimize kadar, binler ihtimalli olay bizi beklemektedir.

*Çok mütereddid olanlardan tüccar çıkmaz, ticaret ehli biraz da cesaret ehlidir. Vazifesini yaptıktan sorna, gerisini "**nasip**" diyerek Allah'a bırakacak ve ona güvenecektir. Bu konu ile ilgili Üstadımızın anlattığı şu anekdotu vermek istiyoruz:*

"Bir zaman Allah rahmet etsin mühim bir zat kayığa binmekten korkuyordu. Onunla beraber bir akşam vakti İstanbul'dan Köprüye geldik. Kayığa binmek lâzım geldi. Araba yok. Sultan Eyüb'e gitmeye mecburuz. Israr ettim."

Dedi: "Korkuyorum; belki batacağız."

Ona dedim: "Bu Haliç'te tahminen kaç kayık var?"

Dedi: "Belki bin var."

Dedim: "Senede kaç kayık gark olur?"

Dedi: "Bir iki tane. Bazı sene de hiç batmaz."

Dedim: "Sene kaç gündür?"

Dedi: "Üç yüz altmış gündür."

Dedim: "Senin vehmine ilişkin ve korkuna dokunan batmak ihtimali, üç yüz altmış bin ihtimalden birtek ihtimaldir. Böyle bir ihtimalden korkan, insan değil, hayvan da olamaz."

Hem ona dedim: "Acaba kaç sene yaşamayı tahmin ediyorsun?"

Dedi: "Ben ihtiyarım. Belki on sene daha yaşamam ihtimali vardır."

Dedim: "Ecel gizli olduğundan, herbir günde ölmek ihtimali var.

Öyle ise, üç bin altı yüz günde hergün vefatın muhtemel. İşte, kayık gibi üç yüz binden bir ihtimal değil, belki üç binden bir ihtimalle bugün ölümün muhtemeldir. Titre ve ağla, vasiyet et." dedim.

Aklı başına geldi, titreyerek kayığa bindirdim. Kayık içinde ona dedim:

"Cenâb-ı Hak havf damarını hıfz-ı hayat için vermiş, hayatı tahrip

İçin değil. Ve hayatı ağır ve müşkül ve elîm ve azap yapmak için vermemiştir. Havf iki, üç, dört ihtimalden bir olsa, hattâ beş altı ihtimalden bir olsa, ihtiyatkârâne bir havf meşru olabilir. Fakat yirmi, otuz, kırk ihtimalden bir ihtimalle havf etmek evhamdır, hayatı azâba çevirir.”(1)

(1) bk. [Mektubat, Yirmi Dokuzuncu Mektup, Altıncı Risale Olan Altıncı Kısım.](#)